

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

75'inci Birleşim 10 Nisan 2025 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	359
II.- GELEN KÂĞITLAR	363
III.- ÖNERİLER	364
<i>A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ</i>	<i>364</i>
1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 10/4/2025 Perşembe günkü birleşiminde Endonezya Cumhurbaşkanının yapacağı konuşmayı müteakip başkaca bir işin görüşülmemesine ilişkin önerisi	364
IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI	365,368
1.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un, Endonezya Cumhurbaşkanı Prabowo Subianto'nun Genel Kurula hitabına ve Türkiye-Endonezya ilişkilerine ilişkin konuşması	365:366
	357

2.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un, Endonezya Cumhurbaşkanı Prabowo Subianto'ya veciz konuşmaları dolayısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi adına teşekkür ettiğine ilişkin konuşması

368

V.- SÖYLEVLER**366**

1.- Endonezya Cumhurbaşkanı Prabowo Subianto'nun, Genel Kurula hitaben bir konuşması

366:368

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.03'te açılarak beş oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ, perşembe günü Genel Kurul gündemine ve yerinden bir dakikalık söz taleplerinin karşılanması usulüne ilişkin bir konuşma yaptı.

Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak, Türk polis teşkilatının 180'inci kuruluş yıl dönümüne, Mersin Milletvekili Hasan Ufuk Çakır, Mersin'e,

Kayseri Milletvekili Murat Cahid Cıngı, 9 Nisan Mimarlar Günü ve Mimar Sinan Haftası kapsamında Kayserili Sinan'ın dünya mimarisine etkilerine,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden;

Yozgat'tan gelen esnaflara, sivil toplum örgütü temsilcilerine ve iş insanlarına,

Kütahya'nın Altıntaş ilçesinden gelen misafirlere,

Kilis Spor Lisesi Beyzbol Takımı sporcularına,

“Hoş geldiniz.” denildi.

Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar, Tekirdağ'daki rüzgâr enerji santrali projesine,

İstanbul Milletvekili Ümmügülşen Öztürk, CHP zihniyetine,

İstanbul Milletvekili Yıldız Konal Süslü, Mattia Ahmet Minguzzi'ye,

İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım, İstanbul'da yüz on yedi sene önce yaşanan bir hadiseye,

Kocaeli Milletvekili Nail Çiler, Gebze'de ve Darıca'da meydana gelen doğal gaz patlamalarına,

Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla, iklim kanununa,

İstanbul Milletvekili Celal Fırat,

Tunceli Milletvekili Ayten Kordu;

Suriye'de Alevilere yönelik katliama,

Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu, Malatya'daki dolu yağışı nedeniyle bahçesi zarar gören kayısı üreticilerine ve Türkiye Futbol Federasyonunun kararlarına,

Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar, Anayasa'nın 104'üncü maddesinin on altıncı fıkrasının benzer durumda olan bütün tutsaklar için kullanılması gerektiğine,

Amasya Milletvekili Reşat Karagöz, cezaevindeki gençlere,

Mersin Milletvekili Ali Bozan, iktidara ve Adalet Bakanına seslenmek istediğine,

Samsun Milletvekili Murat Çan, 13 Nisan Pazar günü Samsun'da gerçekleştirecekleri mitinge,

Düzce Milletvekili Ercan Öztürk, CHP'nin yaptığı boykot çağrısına,

Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan, işçi ölümlerine,

Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı, AKP'li Isparta Belediye Başkanı Şükrü Başdeğirmen'e,

Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı, Balıkesir'de mera arazilerinin azaldığına, et ve süt fiyatlarındaki artışa,

Burdur Milletvekili İzzet Akbulut, Eşeler Yaylası'nda bir krom madenini genişletme projesine,

Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın, bu sabah yaşanan Gümüşhane Kelkit merkezli depreme,

Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara, Sağlık Bakanına seslenmek istediğine,

Kayseri Milletvekili Aşkın Genç, Kayseri'nin Sarız ilçesine bağlı Yeşilkent Mahallesi'ndeki vatandaşların talebine,

Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu, ABD Başkanı Trump'ın açıklamalarına,

Muş Milletvekili Sümeyye Boz, Dumlupınar ilçesindeki İmdat Bingöl'e,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, 23 Martta gerçekleştirdikleri ön seçime ve Ekrem İmamoğlu için düzenlenen imza kampanyasına,

Ağrı Milletvekili Sırrı Sakık, Ağrı'daki kanser hastalarına,

Van Milletvekili Mahmut Dindar, Van'daki sağlık sorunlarına,

Antalya Milletvekili Aykut Kaya, Manavgat ilçesindeki ilave GES projesine,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, İklim Kanunu Teklifi'ne,

Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz, iklim değişikliğine,

İstanbul Milletvekili Elif Esen, bayram sabahı ölü bulunan 15 yaşındaki Sümeyra'ya,

Ankara Milletvekili İdris Şahin, Türk polis teşkilatının 180'inci kuruluş yıl dönümüne ve Polis Haftası'na, tutuklu yargılamalara, infaz düzenlemesine ve onuncu yargı paketine ilişkin beklentilere,

İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu, Piyade Erler Mustafa Erdoğan, Aydın Çetin, Hakan Tamaç, Sedat Yıldırım, Ercan Menderes ile Erdi Bayındır'ın şehadetlerinin yıl dönümüne, bugün verdikleri araştırma önergesine, İklim Kanunu Teklifi'ne, Mehmet Şimşek'in yaptığı açıklamalara,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Mimarlar Günü'ne, Genel Kurulda görüşülen iklimle ilgili yasa teklifine, Berkin Elvan'ın anne ve babasına verilen cezaya, hasta tutsaklara, sağlık sistemine, ekonomiye, Hazine ve Maliye Bakanının açıklamalarına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, 7 Nisan Dünya Sağlık Günü'ne ve 7-13 Nisan Sağlık Haftası'na, Dünya Sağlık Günü'nün 2025 yılı temasına,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Cumhurbaşkanının bugünkü grup toplantısında yaptığı açıklamalara, Ankara Cumhuriyet Savcılığının kişisel verilerin çalınmasına dair iddianamesine, tutuklu gençlere ve Ekrem İmamoğlu'na,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, Filistin meselesine, “terörsüz Türkiye” konusundaki çağrılarına ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu, İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu ile Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Yapay Zekânın Kazanımlarına Yönelik Atılacak Adımların Belirlenmesi, Bu Alanda Hukuki Altyapının Oluşturulması ve Yapay Zekâ Kullanımının Barındırdığı Risklerin Önlenmesine İlişkin Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin uzatılmasına ilişkin tezkeresi okundu; daha önce verilen üç aylık çalışma süresini doldurması nedeniyle İç Tüzük'ün 105'inci maddesine göre Komisyona bir aylık kesin süre verildiği bildirildi.

YENİ YOL Grubunun, 8/4/2025 tarihinde Grup Başkan Vekili Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ tarafından, anayasal hakkını kullanıp fikrini beyan eden muhalif sanatçılar, iş insanları, akademisyenler, sivil toplum mensupları, gazeteciler, sosyal medya kullanıcıları TV ekranlarından hedef gösterilerek tehdit edilmektedir; hukuksuz ve güvensiz Türkiye algısına yol açan mevzu uygulamaların irdelenmesi, çözümüne yönelik yasal ve siyasi adımların atılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 9/4/2025 tarihinde Muğla Milletvekili Metin Ergun ve 19 milletvekili tarafından, Kazakistan, Türkmenistan ve Özbekistan'ın Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'ne elçilik açmalarının dış politikaya verdiği zararın tespit edilmesi ve bu durum karşısında yapılması gereken hamlelerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

DEM PARTİ Grubunun, 9/4/2025 tarihinde Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, hukukun askıya alınmasının ekonomiye maliyetinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 9/4/2025 tarihinde Karabük Milletvekili Cevdet Akay ve arkadaşları tarafından, 19 Mart operasyonunun ekonomiye etkilerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 9 Nisan 2025 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın YENİ YOL grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın YENİ YOL grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında YENİ YOL Partisine,

Sataşması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ile Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın sataşma nedeniyle yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamadaki bazı ifadelerine,

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, Mahir Polat hakkında verilen ev hapsi kararına,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Mahir Polat hakkında verilen adli kontrolle ev hapsi kararına, Cumhurbaşkanı adayları Ekrem İmamoğlu'na ve diğer belediye başkanlarına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, Genel Kurulu teşrif eden Latin Amerika ve Karayipler Parlamentosu (PARLATINO) Başkanı Rolando Gonzalez Patricio'ya "Hoş geldiniz." denildi.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, İstanbul Milletvekili Mustafa Demir ve Bursa Milletvekili Emel Gözükarı Durmaz ile 95 Milletvekilinin İklim Kanunu Teklifi (2/2927) ve Çevre Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 198) görüşmelerine devam edilerek 5'inci maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Alınan karar gereğince, 10 Nisan 2025 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere 21.57'de birleşime son verildi.

Bekir BOZDAĞ

Başkan Vekili

Asu KAYA

Osmaniye

Kâtip Üye

Kurtcan ÇELEBİ

Ankara

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 125

10.04.2025 Perşembe

Milletvekili Teklifi

1.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın; 298 Sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3045) (Anayasa Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:9.04.2025)

10 Nisan 2025 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.02

BAŞKAN: Numan KURTULMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Asu KAYA (Osmaniye), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 75'inci Birleşimini açıyorum. Toplantı yeter sayımız vardır, şimdi görüşmelerimize başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, Endonezya Cumhurbaşkanı Sayın Prabowo Subianto'nun Genel Kurula hitaben bir konuşma yapması hususunu şimdi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ayrıca, Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, o öneriyi de okutup oylarınıza sunacağım.

III.- ÖNERİLER

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 10/4/2025 Perşembe günü birleşiminde Endonezya Cumhurbaşkanının yapacağı konuşmayı müteakip başkaca bir işin görüşülmemesine ilişkin önerisi

No: 54

10/4/2025

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 10/4/2025 Perşembe günü (bugün) yaptığı toplantıda, Genel Kurulun 10/4/2025 Perşembe günü birleşiminde Endonezya Cumhurbaşkanının yapacağı konuşmayı müteakip başkaca bir işin görüşülmemesi önerisinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Abdulhamit Gül

Ali Mahir Başarır

Sezai Temelli

Adalet ve Kalkınma Partisi

Cumhuriyet Halk Partisi

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi

Grubu Başkan Vekili

Grubu Başkan Vekili

Grubu Başkan Vekili

Erkan Akçay

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

Selçuk Özdağ

Milliyetçi Hareket Partisi

İYİ Parti

YENİ YOL Partisi

Grubu Başkan Vekili

Grubu Başkan Vekili

Grubu Başkan Vekili

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un, Endonezya Cumhurbaşkanı Prabowo Subianto'nun Genel Kurula hitabına ve Türkiye-Endonezya ilişkilerine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Saygıdeğer milletvekilleri, Endonezya Cumhurbaşkanı Sayın Prabowo Subianto'yu bugün millî iradenin tecelligâhı olan, Türkiye demokrasisinin kalbi olan Türkiye Büyük Millet Meclisinde ağırlamaktan büyük bir memnuniyet duymaktayız.

Sayın Cumhurbaşkanı Prabowo Subianto Savunma Bakanlığı görevini üstlendiği 2019-2024 yılları arasında özellikle askerî iş birliği ve savunma sanayisi iş birliği alanlarında ülkemizle yakın ilişkiler tesis etmiş çok tecrübeli bir siyasetçidir. Cumhurbaşkanlığı görevine başladığı 20 Ekim 2024 tarihinden bu yana Türkiye-Endonezya ilişkilerinin her alanda gelişmesine büyük önem verdiğini de memnuniyetle müşahade ediyoruz. Nitekim, Türkiye Endonezya Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyinin ilk toplantısı geçtiğimiz şubat ayında Sayın Cumhurbaşkanımızın Endonezya'ya gerçekleştirdikleri resmî ziyaret vasıtasıyla başkent Cakarta'da düzenlenmiştir.

Sayın Cumhurbaşkanı Subianto yüce Meclisimize hitap eden ilk Endonezyalı Devlet Başkanı olmaktadır. (AK PARTİ, MHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar) Sayın Cumhurbaşkanı yarın da 4'üncü Antalya Diploması Forumu'na iştirak edecektir.

Değerli milletvekilleri, ülkelerimiz arasındaki tarihî bağlar ve ortak değerlerimiz dostane ilişkilerimizi ileriye taşımak için güçlü bir zemin teşkil ediyor. Tarihî derinliği haiz dostluk ve kardeşliğimiz aramızdaki uzak mesafelere rağmen her zaman sıcaklığını korumaktadır.

Kardeş Endonezya halkıyla ilişkilerimiz bildiğiniz gibi asırlar öncesine dayanıyor. Endonezya Sultanlıkları ile Osmanlı Devleti arasında özellikle 16'ncı yüzyıldan itibaren gelişen güçlü ticari, dini, askerî temas ve iş birlikleri tesis edilmiştir.

Batılı sömürgecilerin 16'ncı asırdan itibaren Asya'ya yönelik emellerine karşı da Osmanlı ve Endonezya Müslümanları birlikte mücadele etmişlerdir. Osmanlı donanması Endonezya Müslümanlarının yardımına koşmuş ve onları emperyalistlerin zorbalıklarından korumuştur.

Endonezya'yla münasebetlerimiz Osmanlı Devleti'nin Cakarta'da açtığı şehbenderlik vasıtasıyla da 20'nci yüzyıla kadar devam etmiştir. Hollanda sömürge döneminin sona ermesi ve 1945'te bağımsızlığın kazanılması üzerine Endonezya'yla ilişkilerimiz yeniden tesis edilmiştir. İkili ilişkilerimiz başta ticaret, savunma, sanayi, tarım, sağlık ve turizm olmak üzere her alanda gelişiyor, gelişmektedir.

Ayrıca, eğitim alanında da fevkalade yakın iş birliğini sürdürüyoruz. Ülkemizde hâlen 5.300 civarında Endonezyalı gencimiz eğitim almaktadır. Yine, aynı şekilde, 2022 yılından bu yana da Yunus Emre Enstitüsü vasıtasıyla Türkçemiz kardeş Endonezya topraklarında öğretilmektedir. Bu vesileyle, Endonezya Hükûmetine Yunus Emre merkezine verdiği destekler dolayısıyla teşekkür ediyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanının Meclisimize hitapları Türkiye-Endonezya diplomatik ilişkilerinin tesis edilmesinin 75'inci yıl dönümüne denk geliyor, bunun da önemli bir tesadüf olduğu ve ilişkileri ileriye taşımak için çok değerli bir vesile olduğu kanaatindeyim.

Saygıdeğer milletvekilleri, Endonezya günümüzün, Asya'nın yükselen yıldızlarından biridir. Çok kutuplu ve çok merkezli bir yapıya doğru evrilen uluslararası sistemin ağırlık noktası büyük oranda Asya'ya doğru kaymaktadır. Ekonomi, ticaret, eğitim, yeni teknolojiler gibi birçok alanda Asya ülkeleri öne çıkmaktadır. Ayrıca, 287 milyon nüfusunun yüzde 87'si Müslüman olan Endonezya, İslam âleminin de en kalabalık nüfusa sahip olan ülkesidir. Kardeş Endonezya halkının büyük hassasiyet gösterdiği Filistin meselesinde Türkiye ve Endonezya başta Birleşmiş Milletler, İslam İş Birliği Teşkilatı, G20 ve

MIKTA olmak üzere, uluslararası platformlarda iş birliği yapmakta ve birbirlerinin girişimlerini sonuna kadar desteklemektedir.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Endonezya'yla yakın diyalog ve iş birliğimiz Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Endonezya Parlamentosunun dostluk grupları, uluslararası parlamenter asambleler nezdindeki heyetleri ve Meclis Başkanları vasıtasıyla da yoğun bir şekilde gelişmektedir. Sayın Cumhurbaşkanı Subianto'yla Türkiye Büyük Millet Meclisine gelişinde yaptığımız görüşmede parlamenter ilişkilerimizi her seviyede ve her vesileyle geliştirme iradesine sahip olduğumuzu, milletvekillerimizin Endonezyalı parlamenterlerle kardeşlik ve dayanışma ruhu temelinde çalışmaktan büyük bir memnuniyet duyduklarını bir kez daha teyit ettik. 18 Nisanda İstanbul'da düzenleyeceğimiz Filistin'i Destekleyen Parlamentolar Grubu Toplantısı'na başından beri destek veren Endonezya Temsilciler Meclisi Başkanı Sayın Puan Muharani'nin katılacağını bildirmesinden de büyük bir memnuniyet duymaktayız. Ulusal parlamentolarımız arasındaki iş birliği ve dayanışmayı daha ileri noktalara taşımak için irademiz tamdır.

Bu duygu ve düşüncelerle, kardeş Endonezya'nın Cumhurbaşkanı Zati-devletleri Prabowo Subianto'yu Gazi Meclisimize hitapta bulunmak üzere Genel Kurulumuza davet ediyorum. (Ayakta alkışlar)

V.- SÖYLEVLER

1.- Endonezya Cumhurbaşkanı Prabowo Subianto'nun, Genel Kurula hitaben bir konuşması

ENDONEZYA CUMHURBAŞKANI PRABOWO SUBIANTO - Bismillahirrahmanirrahim.

Esselamu aleyküm ve rahmetullahi ve berekatühü. (AK PARTİ sıralarından “Ve aleyküm selam” sesleri)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Profesör Doktor Numan Kurtulmuş, Değerli Meclis Başkan Vekilleri ve değerli milletvekilleri, sayın bakanlar, sayın grup başkanları, kurum temsilcileri, sayın büyükelçiler, dost milletlerin temsilcileri, hanımefendiler, beyefendiler, değerli misafirler; her şeyden önce tabii ki değerli kardeşlerim, değerli kız kardeşlerim ve erkek kardeşlerim yani Türk milletine hitap etmek istiyorum.

Burada olmak büyük bir mutluluk benim için, bugün burada karşınızda bulunmak büyük bir onur ve özellikle bu tarihî salonda, demokrasinin kalbinde, Türkiye’de olmak gerçekten benim için çok büyük bir onur. Buraya ben 280 milyon Endonezyalının kalbî mesajlarını, teşekkürlerini iletmeye geldim. Bildiğiniz gibi, dünyada en büyük Müslüman popülasyonuna ev sahipliği yapan ülke Endonezya. Aynı zamanda şunu da söylemek isterim: Bu, benim Endonezya Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı olarak Endonezya dışında parlamenterlere yönelik yaptığım ilk konuşma, hitap ettiğim ilk konuşma ve birazcık heyecanlı olduğumu kabul etmem lazım. (Alkışlar) Bu ziyaret sadece üst düzey bir devlet ziyaret değil benim için; bu, benim için kişisel de bir an ve ivme kazandığım bir yer. Ben buraya, Türkiye’ye sadece Endonezya Cumhurbaşkanı olarak gelmedim, aynı zamanda en iyi arkadaş ve bir kardeş olarak geldim. (Alkışlar)

Burayı görmüş, buranın tarihini hissetmiş, buradaki insanların verdiği mücadeleyi hissetmiş biri olarak Türkiye’nin Endonezyalıların kalbinde çok farklı bir yeri olduğunu söylemek isterim çünkü Endonezyalıları için Türkiye, bir medeniyet, Müslüman bir medeniyet, büyük bir örnek. Bizler için Türkiye aslında Osmanlı İmparatorluğu’nun, Osmanlı medeniyetinin de bir devamı ve biz aramızdaki tarihî ilişkileri hatırlıyoruz. Özellikle bizim Sultanlığımız Batılı emperyalistler tarafından saldırıya uğrarken Osmanlı İmparatorluğu bize desteğini göndermişti; silahlarını, askerlerini, danışmanlarını ve tavsiyelerini göndermişti. (Alkışlar) Bugüne kadar, ben ne zaman bölgelere gitsem, farklı

bölgeleri ziyaret etsem, bir politikacı olarak kampanya yaparken Sumatra'ya gittim, Açe'ye gittim, her yerde hatırlıyorlar, her yerde bana bu hikâyeyi anlatıyorlar. Geçmişimizde büyükbabalarımız, büyükannelerimiz, Osmanlı askerleri, Osmanlı memurları tarafından eğitim almışlar. Bugüne kadar, hâlâ bugün, bu hikâyeleri Endonezyalılar bana anlatıyorlar. (Alkışlar) Bu nedenle, işte, bizim ilişkilerimiz bu şekilde, ben bu yüzden buraya geldim ve herhâlde Türkiye'ye en çok gelen Endonezyalı siyasetçiyimdir. Siz de biliyorsunuzdur, neredeyse her yıl geliyorum, çok teşekkür ediyorum bizi kabul ettikleri için Türk milletine. (Alkışlar) Bizi her seferinde çok kalbî duygularla, çok dostane bir şekilde ağırladıkları için çok teşekkür etmek istiyorum.

Aslında, bizim paylaştığımız değerlerimiz var, paylaştığımız bir mücadele var; nedir? Bağımsızlık mücadelesi, saygınlık mücadelesi, saygı mücadelesi, dayanışma ve bir hayranlık da söz konusu aslında aramızda. Bu dostluk yüzyıllardır devam eden bir dostluk ve şu ana kadar bizler şöyle hissediyoruz: Türkiye'nin liderleri her zaman bize karşı hep dostça olmuşlardır, her zaman bizi çok iyi ağırlamışlardır ve her zaman ilerlemelerini bizlerle paylaşmışlardır.

Hanımefendiler, beyefendiler; şu anda Türkiye Büyük Millet Meclisindeyken görüyoruz ki dünya gündemi birçok belirsizlikle dolu. Şu anda büyük ülkelerin daha küçük ülkelere zulmettiğini görüyoruz ve biz Endonezya'da da Türkiye'nin aldığı pozisyonun, Türkiye'nin liderlerinin, yöneticilerinin aldığı pozisyonun çok güçlü olduğunu düşünüyoruz mazlumu savunmak açısından ve insanları savunmak açısından, özellikle Filistinlileri. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Birçok ülke demokrasiden bahsediyor, insan haklarından bahsediyor ancak çocuklar bombalanırken, anneler bombalanırken, Gazzeliler ölürken birçok ülke sanki farkında değilmiş gibi yapıyor, buradaki, Gazze'deki insan hakları ihlallerini görmezden geliyorlar. Türkiye'nin bu noktada çok güçlü bir duruşu var ve biz şuna inanıyoruz: Biz Türkiye'yle aynı, yan yana durmak istiyoruz hem adaletin hem de doğruluğun savunulması için bu belirsizliklerle dolu yeni dünyada. (AK PARTİ, CHP, MHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Hanımefendiler, beyefendiler; ben şahsen Türkiye tarihinin bir hayranıyım, Türkiye tarihini öğreniyorum, çalışıyorum. Türkiye'nin tarihi bana gerçekten ilham veriyor, sizin tarihiniz bana ilham veriyor. (AK PARTİ, CHP, MHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar) Gençken bir ikonum, hayranlık duyduğum biri vardı; benim kahramanım, benim ikonum gençken Mustafa Kemal Atatürk'tü. (AK PARTİ, CHP, MHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar) Ve Fatih Sultan Mehmet de yine idollerimden ve kahramanlarımdan birisiydi. (AK PARTİ, CHP, MHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Değerli hanımefendiler, beyefendiler; eğer Cakarta'da benim makamıma gelecek olursanız, eğer Cakarta'da benim evime de gelecek olursanız göreceksiniz ki Mustafa Kemal Atatürk'ün bir heykeli var ofisimde, evimde. (AK PARTİ, CHP, MHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar) Bizler için sadece Endonezya'da değil, aslında ben küresel güneyden bahsediyorum, özellikle gelişmekte olan ülkelerden bahsediyorum, tüm bu ülkelerde Mustafa Kemal Atatürk bir idoldür ve bir örnektir, cesaretin bir timsalidir. (AK PARTİ, CHP, MHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar) Bir lider örneğidir, bir vatansever örneğidir ve bir vazgeçmeme örneğidir, bir azim örneğidir. (AK PARTİ, CHP, MHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Değerli hanımefendiler, beyefendiler; işte bu sebeple şu andaki dünyanın durumu, jeopolitik durum bir liderlik gerektirmektedir, cesur bir liderlik gerektirmektedir ve bu liderliğin son derece akilane olması gerekmektedir.

Değerli hanımefendiler, beyefendiler; Türkiye ve Endonezya bu gidişata liderlik etmeli ve güçlü olmalıdır.

Saygıdeğer hanımefendiler, beyefendiler; eğer bizler iş birliği yaparsak, iş birliği hâlinde olursak, eğer bizler bir araya gelirse daha güçlü oluruz, seslerimiz daha güçlü olur ve seslerimiz daha güçlü duyulur dünyanın geri kalanı tarafından. (AK PARTİ, CHP, MHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Hanımefendiler, beyefendiler; ben Endonezya’da büyük bir dönüşüme de başkanlık ediyorum. Biz ekonomimizi ilerletmek istiyoruz, biz temiz bir hükûmet inşa etmek istiyoruz yani yolsuzluktan arınmış bir hükûmet inşa etmek istiyoruz ki Endonezyalılar da güzel bir yaşam sürebilsinler. İşte, bu sebeple ben Türkiye’ye daha yakın olmak istiyorum, birlikte çalışalım, uluslarımızın refahını birlikte inşa edelim istiyorum, 21’inci yüzyılda daha iyi bir gelecek için birlikte çalışalım istiyorum. Medeniyetimizin, bütün insanlarımızın barışçıl haklarına saygı duyarak, diğer tarafların müdahalesine gerek kalmaksızın yaşamaları için mücadele etmemiz gerekiyor diye düşünüyorum ve bence Türkiye ve Endonezya bu konuda uluslarının ve insan ırkının dünyada iyiliği için ellerinden gelenin en iyisi yapabilirler diye düşünüyorum.

Bir kez daha çok teşekkür ediyorum. (Ayakta alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş’un, Endonezya Cumhurbaşkanı Prabowo Subianto’ya veciz konuşmaları dolayısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi adına teşekkür ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Ekselansları Subianto’ya bu güzel, veciz konuşmaları dolayısıyla sizler adına, Türkiye Büyük Millet Meclisi adına çok teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek üzere 15 Nisan 2025 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum

Kapanma Saati: 14.25

